

Selve tørkeprocessen maa efter forsøksresultaterne at dømme sies at være gunstig løst og nogen væsentlige forbedringer paa de her søkte retningslinjer kan neppe ventes.

Den gunstigste økonomiske løsning av processen ved et ev. nyanlæg vil foruten naturligvis av anlægs- og driftsutgifter samt opnaelig pris paa produktet i høi grad være avhengig ev en rigtig indbyrdes dimensionering i varmetekinsk henseende av de enkelte agregater, saaledes at man opnaar den bedst mulige utnyttelse av den varme som medgaar til processen, samt av torvmassens kvalitet og oprindelige fugtighet.

Saafernt departementet efter foranstaaende skulde interessere sig videre for saken maa vi anbefale at alle planer og beregninger for ny-anlæg blir grundig gjennomgaat av fagfolk.

Kristiania, den 10. juni 1922.

Dr. J. Gram.
(sign.)

H. P. Lysaker
(sign.)

FORSØK MED TØRKNING AV TORV I DUMFRIES, SKOTLAND.

Utdrag av beretning fra I. P. Huse til Møre Fylkes Ruteselskap.

I. Anlægget i Dumfries.

Dette maa nærmest karakteriseres som laboratorium i fabrikmæssig maale-stok. Demonstrationerne var kun beregnet paa at vise hver fase av tørkeprocessen.

Anlægget var for litet til at ha tilknyttet briketpresse, likesom indføring av raatorven fra myren til fabrikken skedde ved tiptraller, skjøvet for haand. En driftsmæssig beregning kunde av disse grunde ikke foretas direkte av de derværende forhold.

Saadan beregning vil dog kunne foretages med nogenlunde paa-lidelig sikkerhet, ved dels at benytte de erfaringer vi har her i landet for gravning av raamyrr og indtransport av denne, og dels ved de i Dumfries ved selve anlægget jagttatte forhold.

Disse anlæg maa arbeide kontinuerlig nat som dag uten stans. Raatorven passerer automatisk gjennom hele processen, saa arbeidet bestaar væsentlig i tilsyn, ikke direkte arbeide.

2. Den benyttede myr.

Det myrareal hvorfra forsøkstorven hentedes, var avgrøftet paa overflaten ved stikgrøfter i ca. 0,75 m. dybde. Der benyttedes kun overflatorv ned til ca. 0,75 m. dybde under forsøkene.

Myren var sterkt fomuldet og delvis noget frossen i overflaten. Ret store mosetrevler fandtes ikke.

Den anvendte myr maatte nærmest, efter vore forhold, karakteriseres som mindre god. Myren var ikke avgrøftet uten paa overflaten.

3. *Nogen punkter, som jeg mener er av største vigtighet ved projektering av anlæg efter dette system.*

- a. Myrens vandgehalt. Da vandet skal inddampes, vil det være magt-paaliggende baade at kjende nøiagtigst mulig den vandgehalt myren har, og hvilke muligheter der er tilstede for fjernelse av endel av vandet ved avgrøftning o. s. v. Jeg anser det som i høi grad vigtig, at man nøiest mulig kjender den vandmængde man har at regne med, samt torvens varmegærdi og askegehalt.
  - b. Myrens beliggenhet i forhold til fabrikk, samt transportveie for briketterne.
  - c. Metode for indføring av raatorven i fabrikk maa nøie overveies, idet saa store kvanta maa gaa ind i forhold til det færdige produkt.
  - d. Der maa foretages den grundigst mulig gjennearbeidelse av det samlede anlæg for opnaelse av rigtig indbyrdes dimensionering, saavel i varmeteknisk henseende som i transportarrangementer, og bør de varmetekniske og driftsmæssige forhold gjennemgaaes av fagfolk.
- Hvis man ved hensyntagen til ovennævnte punkter, efter kritisk gjennemgaaelse av kompetente fagfolk, finder, at der foreligger gunstige økonomiske muligheter for løsning av spørsmålet, vil jeg anbefale, at der igangsættes anlæg efter dette system.

p. t. Kristiania, 13de juli 1922.

(sign) I. P. Huse.

DYRKNING AV KJØKENVOKSTRAR PAA MÆRESMYRA 1911—1922.

AV FORSØKSLEDAR MYRKONSULENT HANS HAGERUP

AV kjøkenvokstrar som er dyrka ved Forsøksstasjonen er det serleg *gulrot* og *hovudkaal*, som er prøvde i nokon større mun. Enkelte aar har det og vore dyrka *savoykaal*, *spisskaal*, *blomkaal*, *raudbeter*, *reddiker* og *pastinak* og for ein del av desse vokstrar skal seinare refererast nokre tal som viser korleis dei har slege til. Med gulrot og hovudkaal (kvitkaal) er det serleg dreve forsøk med ulike sortar og i det etterfylgjande skal bli gjort greide for desse I avlingstabellarne for sortarne vil ein sjaa at ikkje alle sortar har vore med i alle aar; og ein kann difor ikkje direkte samanlikna gjennomsnitstala av avlingarne med kvarandre. For aa faa ei *sammenlikning millom sortarne, er den